

U S T A W A

z dnia 2022 r.

o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej - kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, o których mowa w art. 55 ust. 1 ustawy, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu;”;

2) w art. 13 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisów ust. 1 i ust. 2 nie stosuje się w zakresie świadczenia w formie pracy socjalnej. Praca socjalna może być świadczona na rzecz osób, którym pozostało nie więcej niż 3 miesiące do planowanego opuszczenia zakładu karnego lub aresztu śledczego.”;

3) użyte w art. 17 w ust. 1 w pkt 12, w art. 19 w pkt 11, w art. 36 w pkt 2 lit. n i q, w art. 88 w ust. 1 w pkt 3, w art. 90 w ust. 2 i 3, w art. 93 w ust. 1 pkt 1 lit. c oraz w art. 97 ust. 1 i 5 w różnej liczbie i przypadku wyrazy „mieszkanie chronione” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „mieszkanie treningowe lub wspomagane”;

4) w art. 17:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, ustawę z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych, ustawę z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości, ustawę z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg, ustawę z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz ustawę z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140 i 2754.

- a) w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:
- „11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich;”;
- b) w ust. 2:
- po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich;”;
 - po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:
„3b) przyznawanie i realizacja usługi wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;”;
- 5) w art. 19 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
„10a) realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;”;
- 6) w art. 22 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) prowadzenie rejestru domów pomocy społecznej, mieszkań treningowych i wspomaganych, placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, miejsc udzielania tymczasowego schronienia oraz jednostek specjalistycznego poradnictwa;”;
- 7) w art. 36 w pkt 2:
- a) lit. o otrzymuje brzmienie:
„o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego;”;
- b) lit. l otrzymuje brzmienie:
„l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie;”;
- 8) w art. 50:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą być przyznane w formie usług sąsiedzkich.”;
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Usługi sąsiedzkie mogą obejmować pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, prostą podstawową opiekę higieniczną, nieskomplikowane czynności pielęgnacyjne oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Osobą wykonującą usługi sąsiedzkie może być osoba, która:

- 1) jest pełnoletnia;
- 2) nie jest członkiem rodziny;
- 3) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym i zstępnym;
- 4) jest zdolna do świadczenia usług sąsiedzkich pod względem psychofizycznym;
- 5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której świadczona są usługi sąsiedzkie;
- 6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której świadczone są usługi sąsiedzkie.

4b. Organizacja szkoleń, o których mowa w ust. 4a pkt 6, dla osób wykonujących usługi sąsiedzkie, należy do organizatora usług.”,

d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich, sposób rozliczania wykonywanych usług sąsiedzkich.

6b. Rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ust. 1 i 2, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnym i zstępnym.”;

9) w art. 51b po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku ubiegania się o świadczenia, o których mowa w ust. 2, a także przy sporządzaniu aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego, w przypadku korzystania z tych świadczeń, nie ustala się sytuacji dochodowej i majątkowej.”;

10) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. 1. Osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę, potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale

nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym.

2. Mieszkania, o których mowa w ust. 1, są formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby tam przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

3. Mieszkania, o których mowa w ust. 1, mogą być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej, organizację pozarządową, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej.

4. W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

5. W mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

6. Mieszkanie wspomagane przeznaczone jest w szczególności dla:

1) osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;

2) osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

7. Mieszkania treningowe i wspomagane powinny spełniać minimalne standardy usług i minimalne standardy pomieszczeń, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 23.

8. Wsparcie w mieszkaniu treningowym przyznawane jest na czas określony.

9. Wsparcie w mieszkaniu wspomaganym może zostać przyznane na czas określony, a w przypadku osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób, mogą zostać przyznane na czas nieokreślony.

10. Udzielenie wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym prowadzonym przez gminę, powiat albo na ich zlecenie, inne niż gmina albo powiat właściwe do wydania decyzji, o której mowa w ust. 11, możliwe jest po zawarciu porozumienia pomiędzy gminą kierującą albo powiatem kierującym z gminą prowadzącą albo powiatem prowadzącym mieszkanie treningowe lub wspomagane, lub zlecającymi ich prowadzenie.

11. Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym jest decyzja, wydawana po dokonaniu ustaleń pomiędzy podmiotem kierującym do tej formy pomocy, podmiotem prowadzącym mieszkanie treningowe lub wspomagane oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym, zwanych dalej: „kontraktem mieszkaniowym”.

12. Kontrakt mieszkaniowy obejmuje:

- 1) cel pobytu;
- 2) okres pobytu;
- 3) rodzaj i zakres świadczonego wsparcia;
- 4) ustaloną odpłatność osoby korzystającej ze wsparcia;
- 5) poziom partycypacji w kosztach udzielonego wsparcia przez podmiot kierujący do tej formy pomocy, jeśli nie jest to jednocześnie jednostka prowadząca mieszkanie treningowe lub wspomagane lub zlecająca ich prowadzenie;
- 6) uprawnienia osoby korzystającej ze wsparcia;
- 7) sposób zgłaszania planowanej nieobecności w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym;
- 8) zobowiązanie się osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym do przestrzegania regulaminu pobytu w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym;
- 9) wskazanie zasad i sposobu realizacji programu usamodzielniania osoby korzystającej ze wsparcia. W przypadku gdy stan osoby wskazuje na brak możliwości usamodzielniania, planu usamodzielniania nie sporządza się;

10) wskazanie skutków naruszeń kontraktu mieszkaniowego, o których mowa w pkt 6-8.

13. Kwalifikacja osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym odbywa się na podstawie dokumentów potwierdzających spełnianie przesłanek, o których mowa w ust. 1. Rodzinnego wywiadu środowiskowego nie przeprowadza się.

14. Wsparcie świadczone w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin.

15. Korzystanie ze wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym, prowadzonym przez podmioty inne niż gmina, powiat lub na ich zlecenie, odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą korzystającą z pobytu lub jej przedstawicielem ustawowym. W tym przypadku nie stosuje się ust. 8–14.

16. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia mieszkania prowadzi rejestr mieszkań treningowych i wspomaganych prowadzonych przez gminę i powiat lub na ich zlecenie, zwany dalej „rejestrem” w celu usprawnienia udzielania świadczeń z pomocy społecznej oraz upowszechnienia informacji o prowadzonych mieszkaniach treningowych i wspomaganych.

17. Starosta zgłasza mieszkania treningowe lub wspomagane prowadzone przez organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, z wyłączeniem trybu określonego w art. 25 ustawy. wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce położenia mieszkania.

18. Listę mieszkań, o których mowa w ust. 17, wojewoda publikuje na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego w celu upowszechnienia informacji o tych mieszkaniach. Lista zawiera dane, o których mowa w ust. 19 pkt 1, 3 i 4.

19. Rejestr zawiera:

1) formę i nazwę mieszkania treningowego lub wspomaganego, pod którą jest ono prowadzone;

2) dane identyfikacyjne podmiotu zlecającego prowadzenie mieszkania treningowego lub wspomaganego;

3) dane identyfikacyjne podmiotu prowadzącego mieszkanie treningowe lub wspomagane:

a) nazwę i adres siedziby podmiotu prowadzącego mieszkanie treningowe lub wspomagane,

b) formę organizacyjno-prawną podmiotu prowadzącego mieszkanie treningowe lub wspomagane;

4) liczbę miejsc w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym;

5) w przypadku mieszkania treningowego lub wspomaganego, w którym przebywają osoby skierowane na podstawie zawartego porozumienia, o którym mowa w ust. 10 - dane identyfikujące gminę lub powiat, z którymi zawarto porozumienie, oraz liczbę miejsc w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym, których dotyczy porozumienie.

20. Zgłoszenia do rejestru dokonuje podmiot prowadzący mieszkanie treningowe lub wspomagane.

21. Podmiot prowadzący mieszkanie treningowe lub wspomagane zgłasza wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

22. Wojewoda na bieżąco aktualizuje zgłoszone dane w rejestrze.

22. Rejestr jest jawny. Dane z rejestru udostępnia się na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.

23. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

1) minimalne standardy i zakres usług świadczonych w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych,

2) minimalne standardy pomieszczeń w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych

– kierując się potrzebą zapewnienia właściwych usług i pomocy oraz uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne osób korzystających ze wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym.”;

11) po art. 55 dodaje się art. 55a–55c w brzmieniu:

„Art. 55a 1. Dom pomocy społecznej, o którym mowa w art. 56 pkt 1–4 i 6, może świadczyć usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego lub w formie dziennej, osobom pełnoletnim wymagającym wsparcia z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie będącymi mieszkańcami domu, o których mowa w art. 55 ust. 1.

2. Podmiot prowadzący dom pomocy społecznej zgłasza wojewodzie informację o zamiarze świadczenia przez dom usług wsparcia krótkoterminowego, o których mowa w ust. 1, ze wskazaniem liczby miejsc przeznaczonych na usługi wsparcia dziennego i całodobowego, w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

3. Usługi wsparcia krótkoterminowego mogą być przyznane osobie, która ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność, wymaga doraźnej pomocy w formie pobytu całodobowego lub w formie dziennej, ze względu na czasowe ograniczenie możliwości zapewnienia właściwego wsparcia w miejscu zamieszkania przez osoby na co dzień sprawujące opiekę nad tą osobą.

4. Rodzaj i zakres usług wsparcia krótkoterminowego jest uzależniony od sytuacji osoby wymagającej wsparcia oraz jej indywidualnych potrzeb.

5. Usługi wsparcia krótkoterminowego realizowane w formie pobytu całodobowego są adekwatne do zakresu usług realizowanych przez dom na rzecz jego mieszkańców, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb osób korzystających z tej formy wsparcia.

6. Usługi wsparcia krótkoterminowego realizowane w formie dziennej obejmują usługi, o których mowa w ust. 5, z wyłączeniem pobytu całodobowego.

Art. 55b. 1. Usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego mogą być przyznane na czas określony nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym, z możliwością przedłużenia pobytu, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, nie dłużej niż o kolejne 30 dni w roku kalendarzowym.

2. Usługi wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej mogą być przyznane w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie i nie większym niż 12 godzin dziennie, nie dłużej niż 30 dni w roku kalendarzowym, z możliwością przedłużenia wsparcia, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, nie dłużej niż o kolejne 30 dni w roku kalendarzowym.

3. Osoba może korzystać z usług wsparcia krótkoterminowego w danym roku kalendarzowym zarówno w formie pobytu całodobowego, jak i w formie dziennej, jednak łącznie dla obydwu form nie dłużej niż 60 dni w roku kalendarzowym.

4. Wniosek o przyznanie pomocy w formie usług wsparcia krótkoterminowego składa się w ośrodku pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum

usług społecznych, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby wymagającej wsparcia.

5. Do wniosku osoby ubiegającej się o usługi wsparcia krótkoterminowego dołącza się oświadczenie o jej sytuacji osobistej i dochodowej, dokumenty umożliwiające stwierdzenie okoliczności, o których mowa w art. 55a ust. 3, oraz wskazujące na rodzaj i zakres wsparcia, którego wymaga ta osoba.

6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

7. W postępowaniu o przyznanie prawa do usług wsparcia krótkoterminowego, nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstaną wątpliwości co do zgodności ze stanem faktycznym treści oświadczenia, o którym mowa w ust. 5.

8. W sytuacji, kiedy osoba deklaruje ponoszenie pełnej odpłatności za usługi wsparcia krótkoterminowego, sytuacji dochodowej nie ustala się.

9. Ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych, o których mowa w ust. 4, wydaje decyzję przyznającą prawo do usług wsparcia krótkoterminowego i ustalającą odpłatność za świadczenie usług po dokonaniu uzgodnień z konkretnym domem pomocy społecznej prowadzonym przez gminę, powiat lub na ich zlecenie, który będzie realizował usługę.

10. Decyzja przyznająca prawo do usług wsparcia krótkoterminowego określa wymiar i zakres usług, miejsce ich świadczenia oraz okres na jaki usługi zostały przyznane.

11. Do świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego nie stosuje się art. 58–64b oraz art. 65 ust. 2.

Art. 55c. 1. Dyrektor lub kierownik domu pomocy społecznej prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących mieszkańców domu.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera zgłoszenia o następujących zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących mieszkańców domu związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia mieszkańców domu:

- 1) wypadki;
- 2) samouszkodzenia;

3) obrażenia ciała.

3. Rejestr, o którym mowa w ust. 2 zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby zgłaszającej;
- 2) datę zgłoszenia;
- 3) opis i miejsce zdarzenia;
- 4) informację o podjętych działaniach następczych.

4. Organizacja przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych, podejmowania działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych powinna umożliwiać uzyskanie dostępu do informacji nieupoważnionym osobom oraz zapewniać ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia.

5. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń oraz podejmowania działań następczych mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie dyrektora lub kierownika domu pomocy społecznej. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy.

6. Zanonimizowane informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, dyrektor lub kierownik domu pomocy społecznej przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), staroście jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dom pomocy społecznej lub zlecającej jego prowadzenie lub w przypadku regionalnych domów pomocy społecznej – marszałkowi województwa, nie rzadziej niż raz na kwartał.

7. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 6, niezwłocznie weryfikuje przekazane informacje, w celu analizy i oceny zasadności podjętych działań następczych.

8. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa przekazuje wojewodzie informację zbiorczą o zgłoszeniach o zdarzeniach nadzwyczajnych i podjętych działaniach następczych, nie rzadziej niż raz na kwartał.

9. Informacja zbiorcza o zgłoszeniach o zdarzeniach nadzwyczajnych i podjętych działaniach następczych, przekazywana jest przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, nie rzadziej niż raz na kwartał, za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 23 ust. 4a.”;

12) w art. 57:

a) w ust. 3a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nazwę podmiotu, jego siedzibę i adres, numer telefonu, a w przypadku osoby fizycznej także dane osobowe (imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu, numer PESEL, o ile osoba taki posiada);”

b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej wydaje się na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem art. 57b.

6. Wojewoda prowadzi rejestr domów pomocy społecznej. Rejestr jest jawny, na bieżąco aktualizowany i udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.”

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Rejestr domów pomocy społecznej, o którym mowa ust. 6, zawiera:

- 1) numer w rejestrze;
- 2) nazwę, adres i numer telefonu;
- 3) typ domu pomocy społecznej;
- 4) nazwę podmiotu prowadzącego lub imię i nazwisko osoby prowadzącej;
- 5) liczbę miejsc przeznaczonych dla mieszkańców domu;
- 6) czas, na jaki zostało wydane zezwolenie;
- 7) numer decyzji i datę wydania zezwolenia;
- 8) informację o świadczeniu przez dom usług wsparcia krótkoterminowego, o których mowa w art. 55a ust. 1, ze wskazaniem liczby miejsc przeznaczonych na usługi wsparcia dziennego i całodobowego;
- 9) informacje o organie jednostki samorządu terytorialnego zlecającego prowadzenie domu pomocy społecznej. ”;

13) po art. 57a dodaje się art. 57b i 57c w brzmieniu:

„Art. 57b. Podmiotowi, któremu cofnięto zezwolenie z przyczyn, o których mowa w art. 57a ust. 1, w przypadku wystąpienia po raz kolejny z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej, zezwolenie wydaje się na czas określony – 1 roku.

Art. 57c. Wojewoda wydaje zgodę na przekształcenie miejsc, o których mowa w art. 57 ust. 3a pkt 6, w miejsca przeznaczone na świadczenie usług wsparcia krótkoterminowego dziennego lub całodobowego oraz utworzenie nowych miejsc przeznaczonych na usługi wsparcia dziennego i całodobowego.”;14) w art. 65:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do domów prowadzonych przez podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2–4, jeżeli nie są one prowadzone na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego, nie stosuje się art. 55b, art. 55c ust. 6–8 oraz art. 59–64b.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Informacje, o których mowa w art. 55c ust. 2 i 3, podmioty prowadzące domy pomocy społecznej, o których mowa w ust. 1, przekazują wojewodzie nie rzadziej niż raz na kwartał.”;

15) w art. 67:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wojewoda prowadzi rejestr placówek, o których mowa w ust. 1. Rejestr jest jawny, na bieżąco aktualizowany i udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego. Rejestr zawiera:

- 1) numer w rejestrze;
- 2) nazwę, adres i nr telefonu placówki;
- 3) nazwę podmiotu prowadzącego lub imię i nazwisko osoby prowadzącej placówkę;
- 4) przeznaczenie placówki;
- 5) liczbę miejsc przeznaczonych dla mieszkańców placówki;
- 6) czas, na jaki zostało wydane zezwolenie;
- 7) numer decyzji i datę wydania zezwolenia.”,

b) po ust. 3c dodaje ust. 3d w brzmieniu:

„3d. Podmiotowi, któremu cofnięto zezwolenie z przyczyn, o których mowa w ust. 3a, w przypadku wystąpienia po raz kolejny z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki, zezwolenie wydaje się na czas określony – 1 roku.”;

16) w art. 68a w pkt 3 po lit. b dodaje się lit. c-e w brzmieniu:

„ c) numeru w rejestrze placówek, o których mowa w ust. 1,

d) numerów alarmowych,

e) danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności:

- Rzecznika Praw Obywatelskich,
- Rzecznika Praw Pacjenta,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego,

- właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego,
- właściwego ze względu na miejsce położenia placówki ośrodka pomocy społecznej,
- prokuratury rejonowej,
- sądu opiekuńczego,”;

17) dodaje się art. 68aa w brzmieniu:

„Art. 68aa. 1. Podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać zgłoszenia o następujących zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia tych osób:

- 1) wypadki;
- 2) samouszkodzenia;
- 3) obrażenia ciała.

3. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby zgłaszającej;
- 2) datę zgłoszenia;
- 3) opis i miejsce zdarzenia;
- 4) informację o podjętych działaniach następnych.

3. Organizacja przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych, podejmowania działań następnych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych powinna uniemożliwiać uzyskanie dostępu do informacji nieupoważnionym osobom oraz zapewniać ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia.

4. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń oraz podejmowania działań następnych mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie podmiotu prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy.

5. Zanonimizowane informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle

chorym lub osobom w podeszłym wieku przekazuje wojewodzie nie rzadziej niż raz na kwartał.

6. Informacja zbiorcza o zgłoszeniach o zdarzeniach nadzwyczajnych i podjętych działaniach następczych, przekazywana jest przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, nie rzadziej niż raz na kwartał, za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 23 ust. 4a.”;

18) po art. 97 dodaje się art. 97a w brzmieniu:

„Art. 97a 1. W przypadku prowadzenia przez dom pomocy społecznej usług wsparcia krótkoterminowego, rada gminy lub rada powiatu prowadząca lub zlecająca prowadzenie domu pomocy społecznej określa, w drodze uchwały, wysokość opłat za godzinę usług w przypadku usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej oraz za dzień pobytu w przypadku usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie pobytu całodobowego, świadczonych przez ten dom.

2. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

3. Usługi wsparcia krótkoterminowego są odpłatne do wysokości opłat, o których mowa w ust. 1. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby korzystającej ze wsparcia nie przekracza kwoty kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej.

4. Różnicę między ustaloną odpłatnością osoby, a odpłatnością za usługi wsparcia krótkoterminowego, o których mowa w ust. 2, ponosi gmina, która przyznała osobie usługi wsparcia krótkoterminowego.”;

19) w art. 100 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W związku z przetwarzaniem danych osobowych w celu udzielenia świadczeń, o których mowa w art. 106 ust. 2, oraz w celu świadczenia usług w ośrodkach wsparcia, rodzinnych domach pomocy, mieszkaniach treningowych i wspomaganych oraz domach pomocy społecznej, wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2), następuje przez zamieszczenie informacji, o

których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, w widocznym miejscu w budynku, w którym udzielane są świadczenia lub świadczone usługi.”;

20) w art. 107:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się, mimo braku zmiany danych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – nie rzadziej niż co 12 miesięcy.”;

b) w ust. 5b:

- pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, kosztów uzyskania przychodu, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe;”;

- pkt 21 otrzymuje brzmienie:

„21) prawomocnego orzeczenia sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej albo o skazaniu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego popełnione na szkodę osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty, jej zstępny, małoletni lub pełnoletni nieporadny ze względu na wiek, stan psychiczny lub fizyczny rodzeństwa lub jej rodzica.”;

21) w art. 121:

a) po ust. 2b dodaje się ust. 2ba w brzmieniu:

„2ba. Każde zdarzenie, o którym mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726 i 1855) ,wobec pracownika socjalnego jest rejestrowane w rejestrze centralnym, o którym mowa w art. 23 ust. 4a, w ciągu 3 dni od zaistnienia.”;

b) po ust. 2c dodaje się ust. 2d i 2e w brzmieniu:

„2d. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, pokrzywdzonemu przestępstwem, o którym mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, w związku

z wykonywaniem czynności służbowych, przysługuje, na jego wniosek, bezpłatna ochrona prawna w postępowaniu karnym, w którym uczestniczy w charakterze poszkodowanego lub oskarżyciela posiłkowego.

2e. Ochronę prawną, o której mowa w ust. 2d, zapewnia pracodawca, a jeżeli ten nie ma zapewnionej obsługi prawnej realizowanej przez radców prawnych lub adwokatów, pracownikowi socjalnemu przysługuje zwrot kosztów ochrony prawnej, o której mowa w ust. 2d, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nie więcej jednak niż 50% tych kosztów.”;

22) w art. 121b po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Organem nadzorującym jednostkę organizacyjną pomocy społecznej, o którym mowa w ust. 6, jest odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa.”;

23) art. 134t otrzymuje brzmienie:

„Art. 134t. Do wyboru przez instytucję zarządzającą beneficjentów-organizacji partnerskich stosuje się odpowiednio przepisy art. 45-49, art. 51 ust. 1 pkt 3, 4 i 6-9, ust. 2 pkt 2 i 4, ust. 3-6 i ust. 8, art. 53, art. 54 ust. 1, art. 55, art. 56, art. 57 ust. 1 zdanie pierwsze, ust. 2 - 4, art. 58, art. 59, art. 63-65, art. 68, art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 70-78 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, przy czym instytucją właściwą do wyboru beneficjentów-organizacji partnerskich oraz do rozpatrzenia protestu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa (Dz.U. z 2021 r. poz. 224, z 2022 r. poz. 807, 1561 i 2456) użyte w art. 30a ust. 1 pkt 2 i w ust. 2 pkt 1 w różnej liczbie i przypadku wyrazy „mieszkanie chronione” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „mieszkanie treningowe lub wspomagane”.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.)³⁾ użyte w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d tiret 13 wyrazy „mieszkaniami chronionymi” zastępuje się wyrazami „mieszkaniami treningowymi lub wspomaganyymi”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1723, 2127, 2243 i 2687.

Art. 4. W ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 377, 1561 i 2456) użyte w art. 1 pkt 1 lit. b, w art. 2 w pkt 4 i pkt 5 lit b, w art. 6 w ust. 1 i 2 oraz w ust. 3 pkt 1-3, w art. 15 w ust. 2 oraz w art. 21 w ust. 1 pkt 1, w ust. 6 pkt 1 i w ust. 10 pkt 1-3 w różnej liczbie i przypadku wyrazy „mieszkanie chronione” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „mieszkanie treningowe lub wspomagane”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1725, 1747, 1768 i 1964) w art. 207 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do beneficjentów programu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonego na zwalczanie deprawacji materialnej, o których mowa w art. 134o ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961, z 2022 r. poz. 807 i 1561) użyte w art. 52 ust. 2 pkt 1 wyrazy „mieszkań chronionych” zastępuje się wyrazami „mieszkań treningowych lub wspomaganych”.

Art. 7. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz. U. z 2022 r. poz. 505, 655, 1561, 1768 i 1846 użyte w art. 24 ust. 1 pkt 7 i w ust. 1b pkt 5 wyrazy „mieszkanie chronione” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „mieszkanie treningowe lub wspomagane”.

Art. 8. W ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. poz. 1967, z późn. zm)⁴⁾ użyte w art. 4 ust. 1 pkt 4 lit. m wyrazy „mieszkaniami chronionymi” zastępuje się wyrazami „mieszkaniami treningowymi lub wspomagany”.

Art. 9. W ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243 i 2687) użyte w art. 2 pkt 2 lit. e tiret 18 wyrazy „mieszkaniami chronionymi” zastępuje się wyrazami „mieszkaniami treningowymi lub wspomagany”.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2127, 2185, 2236, 2243 i 2687.

Art. 10. 1. Podmioty prowadzące mieszkania chronione obowiązane są do przekształcenia tych mieszkań w mieszkania treningowe lub mieszkania wspomagane w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mieszkania chronione, które przekształciły je w mieszkania treningowe lub mieszkania wspomagane, dostosują te mieszkania do wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 23 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Decyzje o skierowaniu osoby do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do czasu w nich wskazanego, nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Do postępowań o skierowanie osoby do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mają zastosowanie przepisy art. 53 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy mieszkania chronione, które przekształciły je w mieszkania treningowe lub mieszkania wspomagane, zgłoszą w terminie 2 miesięcy od dnia przekształcenia prowadzone przez siebie mieszkania do rejestru, o którym mowa w art. 53 ust. 19 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Pierwsze udostępnienie danych z rejestru, o którym mowa w art. 53 ust. 19 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nastąpi nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 11. Do spraw o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 12. Do spraw o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 13. Wojewoda, dostosuje rejestr, o którym mowa w art. 57 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, do wymogów, o których mowa w art. 57 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 1,

w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 14. Wojewoda, dostosuje rejestr, o którym mowa w art. 67 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, do wymogów, o których mowa w art. 67 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 11, w zakresie dodawanego art. 55c, art. 1 pkt 14 lit. b oraz art. 1 pkt 17, które wchodzi w życie 1 stycznia 2024 r.